

Nieuwsbrief zomer 2026

Beste collega's,

Viermaal per jaar informeren we onze klanten en onderwijsvrienden met een nieuwsbrief over ontwikkelingen binnen de stichting, nodigen we belangstellenden uit om te participeren in projecten en stellen we iedereen op de hoogte van de nieuwste uitgaven.

DAT++ Nieuwe en vernieuwde bouwstenen voor levend taalonderwijs.

Vanaf nu beschikbaar voor alle scholen die verantwoord zonder taalmethode willen werken

Een groepje groepsleiders en experts uit jenaplan- en freinetonderwijs werkte aan de actualisering van DAT plus, de extra bouwstenen voor levend taalonderwijs. Je weet het vast nog: die publicatie van Jenaplan en Freinet met 23 leerlijnen en activiteiten om verantwoord zonder taalmethode je onderwijs vorm te geven. Goedgekeurd door de inspectie.

DATplus moest vernieuwd worden i.v.m. de nieuwe kerndoelen voor Nederlands die in 2025 werden gepubliceerd. Een prachtige uitdaging, veel werk, maar het is klaar. We hebben een nieuwe DATplus die DAT++ heet. Ondertitel: nieuwe en vernieuwde bouwstenen voor levend taalonderwijs. Liggend A4

formaat, 86 bladzijden. De uitgave kwam tot stand in samenwerking met De Nederlandse Jenaplanvereniging en de Vereniging voor freinetpedagogie.

In totaal zijn er nu 21 leerlijnen. Een aantal oude is vervangen, gecombineerd en ook is er nu een leerlijn spelling (maar dan wel binnen de context van levend taalonderwijs) ontwikkeld.

Lukte het om alle kerndoelen onder te brengen in de leerlijnen? Het antwoord is absoluut ja! Het blijkt dat de nieuwe kerndoelen prima aansluiten bij de visie van levend taalonderwijs. De nieuwe kerndoelen zijn betekenisvol geformuleerd en er is sprake van integratie met andere vakken. Elk kerndoel (er zijn er slechts 9) is door SLO uitgewerkt in doelzinnen. Die 'doelzinnen' zijn niet vrijblijvend: ze zijn wettelijk vastgelegd en je moet er als school aan werken. We telden in totaal 86 doelzinnen.

Een illustratie: voor de leerlijn vergaderen ontdekten we dat we bij toepassing daarvan in onze groepen aan maar liefst 27 'doelzinnen' voor taal wordt gewerkt. Voor een leerlijn als De vrije tekst konden we met gemak met meer dan 50 'doelzinnen' matchen. Aan alle kerndoelen en alle doelzinnen kan met de aanpak van levend taalonderwijs zoals beschreven in DAT++ (en de voorgaande publicaties Dat's Andere Taal en DATplus) betekenisvol worden gewerkt.

Freinet en Levend Leren

Gratis downloads op www.freinetvereniging.eu.

The screenshot shows the website of the Vereniging voor freinetpedagogie. The header includes the logo and navigation links: winkel, download, home, and a menu icon. The main content area is titled 'Downloads' and features two columns of resources. The left column lists 'Freinetbibliotheek en de Reeks', 'Werkstukken, publicaties en boeken', and an 'Onderzoeksverslag'. The right column lists 'De Reeks' with specific entries for 2002, 2003, and 2003.

Vereniging voor freinetpedagogie

winkel | download | home | MENU

Downloads

Freinetbibliotheek en de Reeks
Op deze downloadpagina vind je uitgaven in de Freinetbibliotheek en de Reeks, die niet meer als boek verkrijgbaar in onze webshop. Ze zijn hier gratis te downloaden. De volledige omschrijving van deze boeken blijft beschikbaar in de [webshop](#).

Werkstukken, publicaties en boeken
Hieronder ook een (groeïende) verzameling werkstukken, publicaties en boeken, die aansluiten bij de praktijk en visie van het freinetonderwijs. Van inspirerende praktijkvoorbeelden tot verdiepende achtergrondteksten en andere, voor het freinetonderwijs relevante literatuur. We willen deze graag op deze wijze met jullie delen.

Onderzoeksverslag Freinetopleiding 2023: 'Het schoolmuseum' - Kelly Verhagen-Berkenpas

De Reeks

De Reeks 2 - 2002: 'Wie correspondeert die leert'
Laat zien dat een typische freinettechniek als schoolcorrespondentie ook toe te passen is op andere schooltypen.
→ [Reeks 02 Wie correspondeert.pdf](#)

De Reeks 3 - 2003: 'Levend lezen, dat's de kunst'
Belicht leesonderwijs vanuit verschillende invalshoeken.
→ [Reeks 03 Levend lezen.pdf](#)

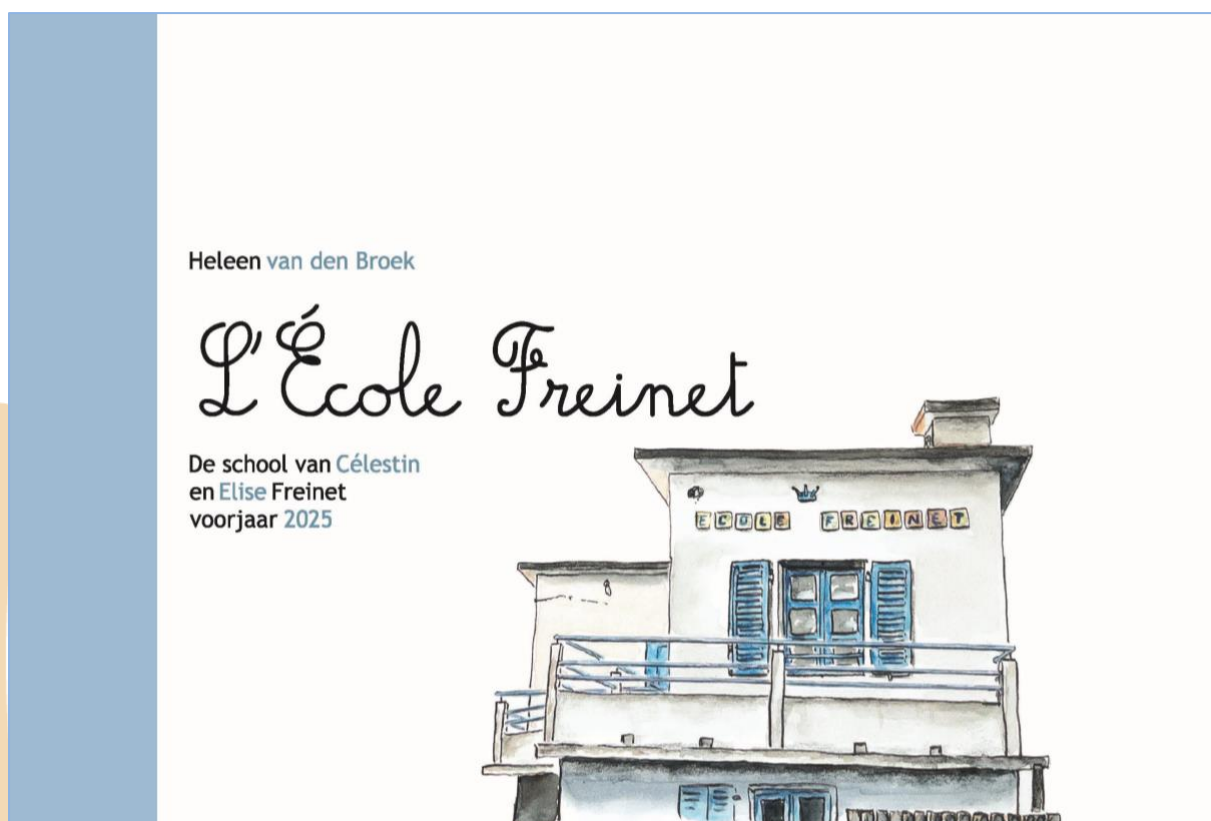
De Reeks 5 - 2003: 'Ondernemende kinderen...'
Beschrijft het beheren van een klassenkas, waarmee

Op www.freinetvereniging.eu vind je nu alle vertaalde boeken van en over Freinet. De verkoop en levering van die boeken vindt vanaf juli niet meer plaats via Levend Leren. Dat heeft te maken met de verandering van het leerwerkbedrijf waar we in de vorige nieuwsbrief al over schreven. Bij Levend Leren zijn alleen nog boeken en brochures verkrijgbaar die ook door Levend Leren werden uitgegeven. Op onze site kun je zien dat daar ook nog een paar (soms zeldzame) boeken van Freinet bij zitten, maar beter is het om zoveel mogelijk freinetboeken bij de Freinetvereniging te bestellen. Helemaal te gek is het dat het bestuur van De Freinetvereniging heeft besloten boeken die uitverkocht zijn GRATIS als download beschikbaar te stellen hun site. Dat is een geweldige service. Kijk op <https://www.freinetvereniging.eu/nl/download.html>

Antwoord van Freinet op complexe vragen

Hoe kan het huidige freinetonderwijs de complexe vragen die de huidige wereld stelt aan volgende generaties beantwoorden?

Dat is de centrale vraag die Heleen van den Broek stelt in haar nieuwe boek *L'École Freinet*. Voorjaar 2025 was Heleen langere tijd te gast op de freinetschool in Vence, de school ooit opgericht door Célestin en Elise Freinet. Ze maakte foto's en tekeningen van deze authentieke freinetschool in bedrijf. Aangevuld met de informatie die ze kreeg van de kinderen, de leraren en ook

de literatuur, zocht ze naar het antwoord op de gestelde vraag. Actuele vraagstukken waar de wereld mee worstelt: opkomend neo-facisme, toenemende individualisering, uitbuiting, haatzaaij, gebrek aan lef om verantwoordelijkheid te nemen... Doet een school daar iets mee? Het komt allemaal aan de orde als Heleen reflecteert op wat ze meemaakte in de school in Vence.

Heleen werkt in 7 hoofdstukken de antwoorden uit. Die kunnen we hier niet allemaal beschrijven. Maar we lichten er een paar uit. Ook om te laten zien hoe praktisch het kan. Wat dacht je van het uitgeven van een schoolkrant: daarmee werk je aan een oplossing voor de ongenueanceerde meningen en desinformatie die radicalisme en polarisatie voeden. En richt je schoolomgeving groen en uitdagend zo in dat er zinvol en betekenisvol gezamenlijk werk voor de kinderen te doen is. En vooral geen losse lesjes burgerschap, maar oefen en praktiseer burgerschap echt: deel verantwoordelijkheid, spreek elkaar tijdens de schoolvergaderingen op basis van gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid aan op gemaakte afspraken. Het zijn slechts een paar onderdelen van het antwoorden die ze daar in Zuid Frankrijk vond. Het prachtig geïllustreerde (wat kan die Heleen tekenen) telt 76 bladzijden, hard cover uitgegeven en is te koop op de site van Freinet (www.freinetvereniging.eu). Oh ja Heleen schroomt niet AI te positioneren in dit boek. Zeer de moeite waard om ook daar kennis van te nemen.

Film over dit boek

Het boek werd begin augustus op een congres in Polen gepresenteerd. Klik op deze [link](#) om de promotiefilm te bekijken en een impressie te krijgen van de inhoud en achtergronden.

Tenslotte

Boeken en materialen kun je bestellen op www.levendleren.nl of www.freinetvereniging.eu
Belangstelling om mee te doen? Heb je plannen om zelf iets te ontwikkelen op het gebied van levend leren? Neem contact met ons op om in een gesprek te verkennen hoe we kunnen samenwerken.

Een zomerse groet en veel succes en plezier bij alles wat je doet,

De bestuursleden en vrijwilligers van Stichting Levend Leren.

We sturen deze nieuwsbrief aan onze 'vaste' relaties. Mocht je deze willen ontvangen op een ander adres of je af willen melden? Laat het ons weten. Een mailtje vanaf het adres waarop je de nieuwsbrief ontving (met eventueel een korte toelichting) naar info@levendleren.nl volstaat. Ook via de [site](#) kun je je afmelden.